

Počet zmínek: 1
Tištěná média: 1 |

Seskupeno dle: Typu média

Seřazeno dle: Datum vydání - od nejnovějších

Tištěná média 1

Kouzla pana Tau

[zobrazit sken](#)

Tištěná média, Datum publikace: 14.05.2025 0:00:00, Datum importu: 15.05.2025 17:28:45, Zdroj: Vlasta, Autor: TEXT BLANKA KOVARÍKOVÁ, Rubrika: retro, Strana: 28, Periodicita: Týdně, Vydavatel: VLTAVA LABE MEDIA, a.s., Země: CZ, AVE: 906 752 Kč, GRP: 1,26, OTS: 113 296, Prodaný náklad: 22 962, Tištěný náklad: 35 662, Čtenost: 113 296, Plocha: 176736 mm²

Otto ŠIMÁNEK Mnoho let hrál Otto Šimánek v seriálu i ve filmu především pana Tau, kouzelnou postavu panáčka s buřinkou a deštníkem, který splní každé dětské přání. Skoro se tak zdá, že snad nikdy nebyl ničím jiným. Právě v téhle roli mohl uplatnit to, co uměl nejlíp - balet a pantomimu.

retro

Narodil se na lékárnickém pultě v Třešti na náměstí 28. dubna 1925, tedy před rovnými sto lety. Možná to nebylo přímo na pultě, každopádně legenda o tom se traduje, a proto také má Otto Šimánek, tedy přesněji pan Tau, v Třešti dřevěnou sochu. Jako malý chlapec se však z Vysočiny s rodiči a bratrem Jaroslavem přestěhoval do Prahy, kde jeho tatínek našel práci v karlínské Tesle a maminka pomáhala jako hospodyně v rodině jednoho z šéfů fabriky. Zřejmě právě otec rozhodl, že se syn vyučí v Tesle elektromechanikem, což se za protektorátu jeví jako nejlepší řešení. Otto, který se od dětství zajímal o divadlo, se však nikdy tomuhle oboru nevěnoval.

Rusovlasá Hermínka

První zkušenosti nasbíral jako ochotnický herec po různých souborech. Po válce pak s Václavem Vaňátkem, který působil v divadle u E. F. Buriana jako herec a režisér, spoluzakládal Divadlo mladých pionýrů. Od něj přešel k Jindřichu Plachtovi do jeho Divadla Pod plachtou, které jezdilo za publikem po celé republice. Principál patřil k obětavým levicovým intelektuálům, který uměl nadchnout lidi kolem sebe. Vytvořili malou hereckou skupinu, která měla k dispozici jeden nevytápěný autobus a jednoho technika. Dekorace si stavěli a skládali herci sami. Jejich působení skončilo po pár měsících, když Plachta vážně onemocněl. Šimánek se pak dostal do Divadla pracujících ve Zlíně, kam nastoupil spolu se svou vyvolenou Hermínkou. Rusovlasou urostlou dívku si vyhlédl už na základní škole, nosil jí aktovku a ve svých osmnácti ji připravil o panenství. Hned poté šel požádat Hermínina tatínka o její ruku, ale bylo mu řečeno, aby počkal do její plnoletosti (byla o tři roky mladší). Otto skutečně počkal a v den dívčiných osmnáctin už o její ruku nežádal, ale rovnou si ji odvezl do Zlína, kde získali k obývání pokoj v desátém patře hotelu Moskva.

Největší z Pierotů

Hermína byla vyučená kadeřnice, a tak nastoupila v divadle jako vlásenkářka a všichni ji měli rádi pro její veselou povahu. Ve Zlíně také přišla na svět jejich jediná dcera Alexandra. „Na dveřích našeho pokoje visela cedule Když budu plakat, podívej se, jestli nejsem počuraná“, vyprávěla mi Alexandra Poledníková před lety při našem setkání. „Všichni herci totiž tehdy bydleli na stejném patře a to samozřejmě mělo nesporné výhody. Tehdy tam ještě fungovaly i Baťovy jesle a nás děti do nich svázela každé ráno sanitka.

Maminka mohla vyběhnout klidně v županu a předat mě sestřičkám.

Vlásenkářskou dílnu měla jen kousek od jeslí, a tak mě během dne chodila kojit. Není divu, že se jí ve Zlíně líbilo, a když táta dostal angažmá v **Národním divadle moravskoslezském** v **Ostravě**, musel tam sám a za námi dojížděl.“

V nevlídné **Ostravě** se sice Otto Šimánek ocitl sám bez rodiny, ale zato se zde dočkal role, která ovlivnila jeho další kariéru.

Dramaturgyně Helena Šimáčková si brzy povšimla hercova výrazného pantomimického talentu a napsala dopis Františku Kožíkovi. Požádala ho v něm o zdramatizování jeho nejslavnějšího románu Největší z Pierotů, který vypráví

příběh francouzského mima českého původu Jeana-Baptisty Gasparda Debureau. A Šimánek ho v roce 1957 zahrál skvěle.

Na zkoušku přišel bosý

Otto Šimánek se do Kašpara Debureau doslova převtělil. Vyhovovalo mu, že může mlčet a promlouvat pouze svými gesty a mimikou. Inscenace měla obrovský úspěch, jezdili se na ni dívat kolegové z celé republiky a jeden z nich, mimořádně osvícený režisér Miroslav Macháček, hlavnímu protagonistovi nabídl angažmá v Městských divadlech pražských. A tak se Otto konečně stěhoval i se svou Hermínou a malou Sašou do bytu na Vinohradech.

Nebyl jen pohybově nadaný, ale také velmi zručný, a tak domácnost vybavil nábytkem vlastnoruční výroby. Horší to bylo s jeho nástupem do silného souboru MDP, které tvořily hned tři scény - divadlo ABC, Komorní divadlo a Komedie. Uvědomoval si, že se tam potká se samými hvězdami - Voskou, Benešem, Zázvorkovou, Fialovou, Kačírkovou, Rosůlkovou, a tak přišel na první zkoušku bosý s botami v ruce. Chtěl tak dát najevo, jak si váží toho, že se ocitl právě mezi nimi. Někteří ale jeho gesto nepochopili a trvalo dost dlouho, než byl souborem doopravdy přijat. Hrál ve spoustě vedlejších rolí, ale jeho velká šance měla teprve přijít.

Chvilí velký, chvilí malý

V roce 1964 dostal režisér Jindřich Polák se scenáristou Otou Hofmanem nabídku od západních producentů vytvořit seriál s nenápadným hrdinou. „Představením jsem si ho jako anglického džentlmena, který s dětskou čistotou a naivitou vstupuje do života dětí a společně se ovlivňují a učí jeden od druhého. Jeho přívětivá tajuplnost je násobená kouzelnou buňkou, díky které může být chvilí velký a chvilí malý. Je hravý, miluje děti i zvířata, se kterými může gesty rozprávět,“ vzpomínal později režisér, jenž společně s Hofmanem začal pro postavu hledat jméno a také představitele. Se jménem pomohla Hofmanova žena, která u partičky pasiánsu vyslovila písmeno řecké abecedy tau - a to se pro kouzelného pána s buňkou náramně hodilo. Hrát ho nemohl nikdo jiný než Otto Šimánek.

Zatímco v činohře nenašel adekvátní uplatnění, s panem Tau splýnul dokonale v jednu bytost.

Smutek vystřídala radost

Šimánek měl v té době spoustu starostí.

Dcera Alexandra, kterou vychovával poměrně přísně, mu v šestnácti otěhotněla a odešla se svým mužem do Brna. Záhy nato zemřela na rakovinu milovaná Hermína. Pan Tau mu však přinesl štěstí. Zároveň s ním mu vstoupila do života i nová žena, kostýmní návrhářka Ludmila Muchová a její dvě děti. Otto se ujal jejich výchovy se stejnou svědomitostí, s jakou se o to předtím pokoušel u vlastní dcery. Mezitím se proslavil u milionů dětí v řadě zemí světa jako kouzelný pán s buňkou, který nosí radost. Režisér Polák totiž o něm v koprodukcí s rakouskou a západoněmeckou televizní a filmovou společností natočil 33dílný seriál, který byl premiérově vysílán v západním Německu v letech 1970-1979 a mezitím u nás. Třetí řada seriálu byla sestříhána také do podoby dvou celovečerních filmů Poplach v oblacích a Od zítřka nečarují a jako epilog vznikl v roce 1988 celovečerní snímek Pan Tau. Kromě Šimánka se v seriálu objevila celá plejáda předních herců včetně Jana Wericha, Jiřího Sováka, Vladimíra Menšíka, Slávky Budínové či Jiřiny Bohdalové.

Naslouchal druhým

Šimánek nezůstával svým hrdinou jen na place, ale stejně se choval i v soukromí. Stále si zkoušel nějaké etudy, a dokonce i u svého podpisu začal uvádět Otto Šimánek - Tau. „Pan Tau byla jeho životní role. Vyhovovalo mu, že v ní mluvil jinými vyjadřovacími prostředky než slovy. Říkalo se o něm, že nejraději mlčí, a že tím dokonce vyvedl z míry i Jana Wericha, který si v Panu Tau zahrál vlastně svou poslední filmovou roli. Ale já vím, že táta měl i smysl pro humor. Uměl zacházet se slovy a jejich významem, jeho humor byl duchaplný. Když jsem byla malá, pořádali s maminkou herecké silvestry. Maminka byla skvělá kuchařka a táta dobrý společník. Nejlepší ale uměl naslouchat druhým,“ vzpomínala hercova dcera Alexandra.

S Panem Tau procestoval Otto Šimánek spoustu zemí. Rozloučil se s ním filmem, v němž si zahrál dvojroli - stárnoucího herce Karásky, který má po letech znovu hrát postavu kouzelného pána s buňkou. Karásek je ale ve špatné kondici, má problémy s alkoholem, a tak je pro náročnější scény vybrán dvojník, jistý pan Novák. V té době už byl sám Otto Šimánek nemocný a film vyzněl rozpačitě. Čekaly ho už jen čtyři roky života a několik operací. Prodělal infarkt, mozkovou mrtvici a rakovinu střev. Oslabený organismus tenhle nápor nevydržel a Otto Šimánek zemřel v 67 letech 8. května 1992. *

Když jsem byla malá, pořádali s maminkou silvestry. Maminka byla skvělá kuchařka a táta dobrý společník...

FOTO ARCHIV MDP A ARCHIV AUTORKY - 1 Plakát k filmům 2 Kostým pana Tau bývá často vystavován 3 S Janem Werichem v díle Pan Tau a cesta kolem světa z roku 1970 4 V celovečerním filmu Pan Tau v roce 1988 se Šimánek s rolí rozloučil

- 5 S Lubomírem Lipským v komedii Tři chlapi v chalupě v roce 1963 6 V inscenaci Čekanky s Josefem Beyvlem v divadle ABC v roce 1965 7 Objevoval se i v různých televizních estrádách 8 Otto Šimánek a Růžena Lysenková v tv filmu z roku 1965 Polka jede do světa 9 S Alexandrou Myškovou v inscenaci Eugena Ionesca Židle v Komorní divadle 1966

- 10 Jediná dcera Otto Šimánka Alexandra v roce 2005

Mnoho let hrál Otto Šimánek v seriálu i ve filmu především pana Tau, kouzelnou postavu panáčka s buřinkou a deštníkem, který splní každé dětské přání. Skoro se tak zdá, že snad nikdy nebyl ničím jiným. Právě v téhle roli mohl uplatnit to, co uměl nejlíp – balet a pantomimu. TEXT BLANKA KOVAŘÍKOVÁ

Narodil se na lékárnickém pultě v Třešti na náměstí 28. dubna 1925, tedy před rovnými sto lety. Možná to nebylo přímo na pultě, každopádně legenda o tom se traduje, a proto také má Otto Šimánek, tedy přesněji pan Tau, v Třešti dřevěnou sochu. Jako malý chlapec se však z Vysočiny s rodiči a bratrem Jaroslavem přestěhoval do Prahy, kde jeho tatínek našel práci v karlínské Tesle a maminka pomáhala jako hospodyně v rodině jednoho z šéfků fabriky. Zřejmě právě otec rozhodl, že se syn vyučí v Tesle elektromechanikem, což se za protektorátu jeví jako nejlepší řešení. Otto, který se od dětství zajímal o divadlo, se však nikdy tomuhle oboru nevěnoval.

Rusovlasá Hermínka

První zkušenosti nasbíral jako ochotnický herec po různých souborech. Po válce pak s Václavem Vanátkem, který působil v divadle u E. F. Buriana jako herec a režisér, spoluzakládal Divadlo mladých pionýrů. Od něj přešel k Jindřichu Plachtovi do jeho Divadla Pod plachtou, které jezdilo za publikem po celé republice. Principál patřil k obětavým levicovým intelektuálům, který uměl nadchnout lidi kolem sebe. Vytvořili malou hereckou skupinu, která měla k dispozici jeden nevytápěný autobus a jednoho technika. Dekorace si stavěli a skládali herci sami. Jejich působení skončilo po pár měsících, když Plachta vážně onemocněl. Šimánek se pak dostal do Divadla pracujících ve Zlíně, kam nastoupil spolu se svou vyvolenou Hermínkou. Rusovlasou urostlou dívku si vyhlédl už na základní škole, nosil ji aktovku a ve svých osmnácti ji připravil o panenství. Hned poté šel požádat Hermínina tatínka o její ruku, ale bylo mu řečeno, aby počkal do její plnoletosti (byla o tři roky mladší). Otto skutečně počkal a v den dívčiných osmnáctin už o její ruku nežádal,

ale rovnou si ji odvezl do Zlína, kde získali k obývání pokoj v desátém patře hotelu Moskva.

Největší z Pierotů

Hermína byla vyučená kadeřnice, a tak nastoupila v divadle jako vlásenkářka a všichni ji měli rádi pro její veselou povahu. Ve Zlíně také přišla na svět jejich jediná dcera Alexandra. „Na dveřích našeho pokoje visela cedule Když budu plakat, podívej se, jestli nejsem počuraná“, vyprávěla mi Alexandra Poledníková před lety při našem setkání. „Všichni herci totiž tehdy bydleli na stejném patře a to samozřejmě mělo nesporné výhody. Tehdy tam ještě fungovaly i Baťovy jesle a nás děti do nich svázela každé ráno sanitka. Maminka mohla vyběhnout klidně v županu a předat mě sestřičkám. Vlášenkářskou dílnu měla jen kousek od jeslí,

a tak mě během dne chodila kojit. Není divu, že se jí ve Zlíně libilo, a když táta dostal angažmá v Národním divadle moravskoslezském v Ostravě, musel tam sám a za námi dojíždět.“

V nevládné Ostravě se sice Otto Šimánek ocitl sám bez rodiny, ale zato se zde dočkal role, která ovlivnila jeho další kariéru. Dramaturgyně Helena Šimáková si brzy povšimla hercova výrazného pantomimického talentu a napsala dopis Františku Kožíkovi. Požádala ho v něm o zdramatizování jeho nejslavnějšího románu Největší z Pierotů, který vypráví příběh francouz-

1 Plakát k filmům 2 Kostým pana Taua bývá často vystavován
3 S Janem Werichem v díle Pan Tau a cesta kolem světa
z roku 1970 4 V celovečerním filmu Pan Tau v roce 1988 se
Šimánek s rolí rozloučil

ského mima českého původu Jeana-Baptisty Gasparda Deburau. A Šimánek ho v roce 1957 zahrál skvěle.

Na zkoušku přišel bosý

Otto Šimánek se do Kašpara Deburau doslova převtěl. Vyhovovalo mu, že může mlčet a promlouvat pouze svými gesty a mimikou. Inscenace měla obrovský úspěch, jezdili se na ni dívat kolegové z celé republiky a jeden z nich, mimořádně osvědčený režisér Miroslav Macháček, hlavnímu protagonistovi nabídl angažmá v Městských divadlech pražských. A tak se Otto konečně stěhoval i se svou

hvězdami – Voskou, Benešem, Zázvorkovou, Fialovou, Kačírkovou, Rosůlkovou, a tak přišel na první zkoušku bosý s botami v ruce. Chtěl tak dát najevo, jak si váží toho, že se ocitl právě mezi nimi. Někteří ale jeho gesto nepochopili a trvalo dost dlouho, než byl souborem doopravdy přijat. Hrál ve spoustě vedlejších rolí, ale jeho velká šance měla teprve přijít.

Chvilí velký, chvíli malý

V roce 1964 dostal režisér Jindřich Polák se scenáristou Otou Hofmanem nabídku od západních producentů vytvořit seriál s nenápadným hrdinou. „Představoval jsem si ho jako anglického džentlmena, který s dětskou čistotou a naivitou vstupuje do života dětí a společně se ovlivňují a učí jeden od druhého. Jeho přívětivá tajuplnost je násobená kouzelnou buřinkou, díky které může být chvíli velký a chvíli malý. Je hravý, miluje děti i zvířata, se kterými může gesty rozprávět,“ vzpomínal později režisér, jenž společně s Hofmanem začal pro postavu hledat jméno a také představitele. Se jménem pomohla Hofmanova žena, která u partičky pasiánsu vyslovila písmeno řecké abecedy tau – a to se pro kouzelného pána s buřinkou náramně hodilo. Hrát ho nemohl nikdo jiný než Otto Šimánek. Zatímco v činohře nenašel adekvátní uplatnění, s panem Tau splýnul dokonale v jednu bytost.

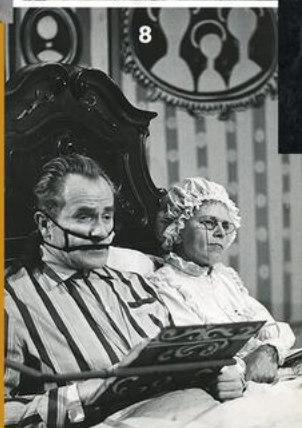
Smutek vystřídal radost

Šimánek měl v té době spoustu starostí. Deera Alexandra, kterou vychovával poměrně přísně, mu v šestnácti otěhotněla a odešla se svým mužem do Brna. Záhy nato zemřela na rakovinu milovaná Hermína. Pan Tau mu však přinesl štěstí. Zároveň s ním mu vstoupila do života i nová žena, kos-

Hermínou a malou Sašou do bytu na Vinohradech. Nebyl jen pohybově nadaný, ale také velmi zručný, a tak domácnost vybavil nábytkem vlastnoruční výroby. Horší to bylo s jeho nástupem do silného souboru MDP, které tvořily hned tři scény – divadlo ABC, Komorní divadlo a Komedie. Uvědomoval si, že se tam potká se samými

5 S Lubomírem Lipským v komedii *Tři chlapi v chalupě* v roce 1963
6 V inscenaci *Čekanky* s Josefem Beyvlem v divadle ABC v roce 1965
7 Objevoval se i v různých televizních estrádách 8 Otto Šimánek a Růžena Lysenková v tv filmu z roku 1965 *Polka jede do světa*
9 S Alexandrou Myškovou v inscenaci *Eugena Ionesca Židle* v Komorní divadle 1966

týmní návrhářka Ludmila Muchová a její dvě děti. Otto se ujal jejich výchovy se stejnou svědomitostí, s jakou se o to předtím pokoušel u vlastní dcery. Mezitím se proslavil u milionů dětí v řadě zemí světa jako kouzelný pán s buřinkou, který nosí radost. Režisér Polák totiž o něm v koproduce s rakouskou a západoněmeckou televizní a filmovou společností natočil 33dílný seriál, který byl premiérově vysílán v západním Německu v letech 1970–1979 a mezitím u nás. Třetí řada seriálu byla sestfi-

10

**10 Jediná dcera Otto Šimánka
Alexandra v roce 2005**

hána také do podoby dvou celovečerních filmů *Poplach v oblacích* a *Od zítřka nečarují* a jako epilog vznikl v roce 1988 celovečerní snímek *Pan Tau*. Kromě Šimánka se v seriálu objevila celá plejáda předních herců včetně Jana Wericha, Jiřího Sováka, Vladimíra Menšíka, Slávky Budínové či Jiřiny Bohdalové.

Naslouchal druhým

Šimánek nezůstával svým hrdinou jen na place, ale stejně se choval i v soukromí. Stále si zkoušel nějaké etudy, a dokonce i u svého podpisu začal uvádět Otto Šimánek – Tau. „Pan Tau byla jeho životní role. Vyhovovalo mu, že v ní mluvil jinými vyjadřovacími prostředky než slovy. Říkalo se o něm, že nejraději mlčí, a že tím dokonce vyvedl z míry i Jana Wericha, který si v Panu Tau zahrál vlastně svou poslední filmovou roli. Ale já vím, že táta měl i smysl pro humor. Uměl zacházet se slovy a jejich významem, jeho humor byl duchaplný. Když jsem byla malá, pořádali s maminkou herecké silvestry. Maminka byla skvělá kuchařka a táta dobrý společník. Nejlepší ale uměl naslouchat druhým,“ vzpomínala herecova dcera Alexandra.

S Panem Tau procestoval Otto Šimánek spoustu zemí. Rozloučil se s ním filmem, v němž si zahrál dvojroli – stárnoucího herce Karáska, který má po letech znovu hrát postavu kouzelného pána s buřinkou. Karásek je ale ve špatné kondici, má

problémy s alkoholem, a tak je pro náročnější scény vybrán dvojník, jistý pan Novák. V té době už byl sám Otto Šimánek nemocný a film vyzněl rozpačitě. Čekaly ho už jen čtyři roky života a několik operací. Prodělal infarkt, mozkovou mrtvici a rakovinu střev. Oslabený organismus tenhle nápor nevydržel a Otto Šimánek zemřel v 67 letech 8. května 1992. ●

Když jsem byla malá, pořádali s maminkou silvestry. Maminka byla skvělá kuchařka a táta dobrý společník...

20/2025

vlasta

TV
program
uvnitř
od 19. 5.
do 25. 5.

NEZVANÍ HOSTÉ?

Zvířata ve městě

Divočáci a lišky
se přestali bát
aut i lidí.

**Máme mít
strach?**

Na stopě KAROLINĚ SVĚTLÉ

DVĚ KAMARÁDKY
ZASVĚTILY
ŽIVOT VELKÉ
ČESKÉ AUTORCE
A OBJEVILY
TAJEMSTVÍ

ROZHOVOR

Jitka Ježková

Užívat si, jak život
hezky plyne, *to mě baví.*
Chci to prožívat!

Festival TĚSTOVIN

ZAPEČENÉ, OPEČENÉ,
V SALÁTECH, S PIKANTNÍ
I JEMNOU OMÁČKOU
NEODOLÁTE!

